

V.

HODIE QUOQUE SERVATUR
DIFFERENTIA INTER DECIMAS ECCLESIASTICAS ET SÆCULARES QUOAD REPARANDAS ECCLESIAS.

Hic non immorabor generalibus principiis passim à Canonistis ad titulum de Eccles. ædific. vel repar. tradere solitis, quòd scilicet Ecclesia è propriis redditibus, sive hi hætenùs pro fabricâ fuerint specialiter asservati, sive Parocho ultra suam congruam, sive aliis relictis, debeat excitari. Quòdque huc etiam Decimæ Ecclesiasticæ pertineant; ulterius, quòd redditibus ejusmodi Ecclesiasticis deficientibus illis de Communitate, qui in Ecclesiâ sacrâ participare solent, & sic eis, qui non sunt forenses, hæc obligatio incumbat, quique collatis pro rata pecuniis Ecclesiam reparare teneantur. Sed hic tantum observo generali consuetudine Galliæ & Belgii vid. ESPEN. part. 2. tit. 16. Cap. 5. §. 26. & Diceceseos Moguntinæ observante PICHLERO lib. 3. tit. 48. *Summ. Jur. Canon.* n. 4. & nobis quotidie videntibus id pro regulâ obtinere, quòd navis Ecclesiæ cum turri, Campanis & horologio ad onera communitatis pertineat, utpote quæ unicè navis Ecclesiæ ad necessitatem, turris ad decorem Campanæ,

nae, & horologium ad utilitatem inferviunt; contra chorus utpote proprius Cleri locus redditibus Ecclesiasticis unice relinquatur, & quidem quia ut plurimum Parochi ultra congruam non multum solent esse beati, refectio & aedificatio Chori unice Decimatoribus imponatur. Verum Decimae saeculares hic plane in computum non veniunt. Quamvis aliqui Decimatores saeculares pari cum Decimatoribus Ecclesiasticis passu ambulare debere velint, communiore tamen Canonistarum calculo eorum sententia approbatur, quae Decimas saeculares eatenus immunes pronunciant. vid. ZYPÆUS *Consult. Canon.* lib. 3. tit. de aedificand. Eccles. consult. 1. n. 6. 8. 9. 10. nec non lib. 3. tit. De Parochiis consult. 4. n. 2. ANDREAS VALLENSIS *paratitl. Jur. Canon.* tit. de Eccles. aedific. §. 2. n. 3. CASPAR, MANZIUS *in appendic. Dec. Palatinar.* q. 5. n. 12. usque ad fin. SCHMALZGRUBER *ad Jus Canon.* h. t. n. 56. & 57. PICHLER *ad Decretal.* h. t. n. 5. PYRRHING *eod. tit.* n. 18. NICOL. EVERHARD junior *vol. 2. consil.* 35. & in WERNDE *tract. Vom Behend. Recht* *append.* resp. 9. fol. 220. & seqq. quam sententiam etiam facultas Juridica Hallensis in BOEHMER Tom. 1. consultat. respons. 4. & Tubingensis in SCHWEDERI vol. 2. dispp. in *append.* appro-

approbavit. Nec minùs vicariatus Archi-Episcopalis Moguntinus in sententiâ de Ann. 1738. Martii 13tiâ & Anno 1741. 4tâ Maji in *ESTORS Anfangs, Gründen des gemeinen und Reichs, Process. s. 2433. & 2434.* Nec non in sententiâ 3omâ Maji 1756. in Causâ Appellationis Herbipolensis Abbatix in Schönthal contra communitatem & Parochum in Marlach idem principium confirmârunt.

VI.

SÆCULARES DECIMIS INVESTITI, EAS IN QUALITATE DECIMARUM SÆCULARIUM TENENT, ADEOQUE AD REPARATIONEM ECCLESiarUM NON OBLIGANTUR.

Quando sæcularis à sæculari Decimis est investitus, quòd tunc omnis qualitas Decimæ Ecclesiasticæ exulet, vacat dubio; Ast quando Dominium directum est penes Ecclesiam, tunc potissimum quæstio oriri solet, an tales Decimæ, quòsque nexus feudalis perdurat, qualitate Ecclesiasticâ sint affectæ, nec ne? circa cujus quæstionis resolutionem præviè observandum est, fuisse tempora, quæis Prælati pro lubitu circa bona Ecclesiastica versati, easque facillimè alienare præsumebant.